

05.03.2020

32 §

Päätös vesihuoltolaitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin liittämismisvelvollisuudesta kiinteistöllä Solvik

HEL 2017-005270 T 11 01 07

Päätös

Hakija

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston tilakeskus, nyk. kaupunkiympäristön toimiala, rakennukset ja yleiset alueet, rakennetun omaisuuden hallinta

Hakemuksen vireilletulo

Hakemus koskee kiinteistön "Solvik", kiinteistötunnus 091-412-0001-0113, vapauttamista velvollisuudesta liittyä vesihuoltolaitoksen vesi- ja viemäriverkostoon. Kiinteistö sijaitsee vesihuoltolaitoksen (Villingin vesiosuuskunta) toiminta-alueella.

Vesihuoltolain 11 §:n mukainen vapauttamishakemus on saapunut 4.4.2017. Hakemusta on täydennetty 14.1.2018 ja 30.4.2019. Hakija on toimittanut lisätietona myös valokuvia 17.9.2018.

Hakijalla on samanaikaisesti vireillä kaksi vapautushakemusta Villingissä. Kiinteistön Solvik hakemus on toinen näistä. Neljä saman hakijan vapautushakemusta on ratkaistu aiemmin. Kaikki hakemusten mukaiset kiinteistöt sijaitsevat Villingissä.

Toimivaltainen viranomainen

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto on päätöksellään 16.1.2020 § 4 siirtänyt yksikön päällikölle toimivallan myöntää hakemuksesta vapautuksen vesihuoltolain 10 §:ssä tarkoitettua kiinteistön liittämistä vesihuoltolaitoksen verkostoon.

Kiinteistön vesihuolto

Kiinteistöllä on sauna ja kuivakäymälä. Kiinteistö on vuokrattu Taivalahden venekerho ry:lle. Kiinteistön käyttö on kesällä tapahtuvaa virkistyskäyttöä. Saunaan ei ole vedetty vesijohtoa. Saunan harmaat vedet imeytetään jätevesijärjestelmään noin 25 metrin päässä rantaviivasta. Järjestelmä on rakennettu keväällä 2019 (parannettu aiempaa järjestelyä). Huussi on uusittu asianmukaiseksi haihduttavaksi kuivakäymäläksi keväällä 2019. Retkitukikohtaa käyttävät veneilijät tuovat talousve-

05.03.2020

den mukanaan. Saunomiseen käytetään lisäksi kaivosta kannettua vettä.

Hakijan perustelut vapauttamiselle

Kiinteistön käyttö on vähäistä. Alue ei ole taajamaa. Vapautuksen edellytykset täyttyvät. Talousveden vesihuoltolaitteistoa ei ole. Talousvesi tuodaan mantereelta. Kiinteistöllä on kuivakäymälä. Vesi- ja viemärijohton etäisyys tontin rajasta ja rakennuksesta on 136 metriä.

Hakijan esittämä arvio liittymisen aiheuttamasta kustannuksesta on noin 52 710 euroa. Myöhemmin esitetty kustannusarvio on noin 54 000 euroa.

Asianosaisten kuuleminen

Hakemuksen johdosta on kuultu Villingin Vesiosuuskuntaa. Vesiosuuskunnan lausunto on saapunut 30.4.2018. Vesiosuuskunta katsoo, että kiinteistö on liitettävä verkostoon. Verkosto on rakennettu asemakaavan vahvistuminen ja sen tuomat tarpeet huomioiden. Käyttäjämäärän vähäisyys vaarantaa vesiosuuskunnan toiminnan taloudellisia edellytyksiä ja vesihuollon asianmukaista hoitoa. Kiinteistö on vesihuoltolaitoksen palvelujen tarpeessa. Kiinteistön käyttöä ei voida pitää vähäisenä. Kiinteistöllä ei ole riittävästi juomakelpoista vettä. Tarvittavan talousveden määrä on niin suuri, ettei sen kuljettaminen saareen ole tarkoituksenmukaista. Jätevesien käsittely kiinteistöllä ei oletettavasti täytä vaatimuksia. Käymälät eivät täytä vaatimuksia. Villingin vesialueen kunto on välttävä, huonompi kuin muiden lähialueiden vesialueilla. Liittymiskustannus ei ole kohtuuton ottaen huomioon liittymisestä aiheutuvat kustannukset ja kiinteistön omistajan taloudellinen asema. Vesihuoltolaitoksen palvelujen tarve ei ole vähäinen.

Hakemuksen johdosta on kuultu myös kunnan terveysuojeluviranomaista, joka on 25.6.2018 lausunut seuraavaa:

Hakijan ilmoituksen mukaan kiinteistö ei ole vakituksessa asuinkäytössä. Ilmoituksen mukaan juomavesi kannetaan mantereelta. Elintarvike-turvallisuusyksikkö toteaa, ettei yleisestä vesijohtoverkostosta vapauttamiselle ole terveysuojelullisia esteitä.

Hakijan vastine lausuntoihin on saapunut 16.8.2018. Vastinetta on täydennetty 1.10.2018. Vastineessa on edelleen perusteltu edellytyksiä vapauttamiselle ja todettu, että kiinteistön vesihuollon tarve ei nykyisellä toiminnan laadulla edellytä liittymistä verkostoon. Kiinteistön tämän hetken käyttö ja rakennusten kunto huomioon ottaen on kohtuutonta edellyttää liittymistä vesihuoltoverkostoon. Kiinteistöllä on sauna (30 m²) ja grillikatos. Avoveneillä saapuvat käyttävät lähinnä grilliä eivätkä

05.03.2020

juurikaan tuota jätevettä. Saunan pääkäyttäjryhmän muodostavat omavaraisilla matkaveneillä saapuvat yöpyjät. Osa saunan käyttövedestä otetaan pintavesikaivosta, osa käyttää veneellä tuotua vettä. Sauna on kantoveden varassa. Harmaata jätevettä syntyy vain vähäinen määrä. Kuivakäymälä (nykyisin vain yksi kuivakäymälä) laitetaan kuntoon. Vesihuoltopalvelujen tarvetta ei ole. Saunoja on ollut viime vuosina 50-65 kpl / vuosi. Saunan jäteveden käsittelyä tehostetaan. Kustannukset liittymisestä olisivat noin 54 000 euroa. Asemakaavan valmistuttua asiaa arvioidaan uudelleen. Vapauttaminen ei voi vaarantaa vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista, ei vaikka samanaikaisesti on haettu yhteensä kuuden Villingissä sijaitsevan kiinteistön vapauttamista. Vesiosuuskuntaan on liittynyt jo lähes puolet alueen käyttäjäkiinteistöistä. Asemakaavan valmistumisen jälkeen tilanne tulee muuttumaan.

Vesiosuuskunnalle on varattu mahdollisuus lausua saatujen vastineiden johdosta. 31.10.2018 saapuneessa lausunnossa vesiosuuskunta mm. toteaa Villingissä veden kulutuksen kasvaneen voimakkaasti vuonna 2018. Siten myös viemäröinnin tarve on kasvanut. Hakija lioittelee liittymisen kustannusarvioita. Vesiosuuskunta täydentää aiempaa lausuntoaan liittymismaksun suuruuden suhteen ja painottaa liittymättömyyden vaarantavan vesiosuuskunnan taloutta. Kiinteistön jätevesien käsittely ei ole kunnossa.

Hakijalle on varattu mahdollisuus antaa vastineensa. 18.1.2019 saapuneessa vastineessa hakija kertoo vapautumista puoltavia seikkoja. Hakija toteaa myös, että kiinteistö Oivalalle Villingissä on myönnetty vastaava vapautus. Hakijan mukaan vuodesta 2011 toimineen vesiosuuskunnan tulee toteuttaa toimintaansa siten, että otetaan huomioon palvelua tarvitsevien määrä ja arvioidaan sitä kautta tulot ja menot. Vesiosuuskunnan on täytynyt olla tietoinen kiinteistöjen käyttötarkoituksista, kunnosta ja vesihuollon tarpeesta sekä kaavoituksellisesta tilanteesta ennen osuuskunnan perustamista. Kiinteistön liittymiskustannuksiin on laskettu myös liittymismaksu, 10 200 e. Hakija katsoo edelleen, että liittäminen olisi kohtuutonta ja vapautus toistaiseksi tulee myöntää.

Tarkastus

Kiinteistöllä on tehty tarkastus 14.12.2017. Tarkastuksella todettiin, että tontilla on sauna, grillikatos ja kolme kuivakäymälää. Käymälät sijaitsevat noin 60 metrin päässä rannasta. Keskellä pihaa on vesikaivo. Tarkastuksella jäi epäselväksi käytetäänkö saunassa juoksevaa vettä ja mikä vesirajassa sijaitsevan saunan jätevesien käsittelyn taso on. Kuivakäymälöiden kohdalla todettiin ympäristönsuojellisia puutteita.

Kiinteistöllä on tehty toinen tarkastus 13.9.2019. Tuolloin todettiin, että saunan jätevesijärjestelmä oli laitettu kuntoon. Sauna on nykyisin kantoveden varassa. Käytössä olevan huussin nestesäiliö oli täynnä (tämä korjattu myöhemmin).

Muut toimitetut asiakirjat

Vesiosuuskunta on 10.1.2019 toimittanut sähköpostitse tiedon, että osuuskunta on valittanut kiinteistön Oivala (sijaitsee myös Villingissä, kuten hakemuksen kohde, Solvik) vesihuoltolain mukaisesta vapautuspäätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Lisäksi vesiosuuskunta toteaa taloudellisen tilanteensa huonontuneen entisestään.

Vesiosuuskunta on 28.3.2019 toimittanut tilinpäätöstietoja, minkä johdosta hakijalle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen. Hakija on vastineessaan 4.4.2019 todennut, että sen käsityksen mukaan kaikki lain edellyttämät perusteet kiinteistön vapauttamiseksi liittymisvelvollisuudesta vesihuoltolaitoksen vesijohtoon ja viemäriin ovat olemassa eikä asiaa tulisi arvioida toisin tilinpäätöksen perusteella.

Ratkaisu

Hakemus raukeaa kiinteistön Solvik vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin liittymisvelvollisuuden osalta.

Yksikön päällikkö vapauttaa kiinteistön Solvik velvollisuudesta liittyä vesihuoltolaitoksen vesijohtoon.

Viranomaisvalvontaa varten jätevesimäärän oleellisesta lisääntymisestä tai muista talousvesi- tai jätevesijärjestelyjen oleellisista muutoksista on ilmoitettava Helsingin kaupungin ympäristöpalveluille.

Päätöksen perustelut

Perustelut hakemuksen raukeamiselle

Vesihuoltolain (muut. 681/2014) 10 §:n mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin.

Taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei kuitenkaan tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen vesijohtoon, jos:

- 1) kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä; ja
- 2) kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi terveydensuojelulaissa säädetty laatuvaatimukset täyttävää talousvettä.

05.03.2020

Taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin, jos:

- 1) kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä ja jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädetään; tai
- 2) kiinteistöllä ei ole vesikäymälää ja sen jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään

Vesihuoltolain 10 §:ää koskeva muutos (681/2014) on tullut voimaan 1.1.2019. Säännöksen muutos merkitsee sitä, että taajaman ulkopuolella sijaitsevat kiinteistöt voivat olla suoraan lain nojalla vapautettuja liittymisvelvollisuudesta vesihuoltolaitoksen vesijohtoon ja viemäriin, jos säännöksessä mainitut edellytykset täyttyvät.

Hakijan kiinteistö sijaitsee yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmän (YKR) mukaisesti määritellyn taajaman ulkopuolella. Kiinteistöllä ei ole vesikäymälää. Kiinteistö on kantoveden varassa ja harmaita jätevesiä syntyy vähän. Vähäisten harmaiden jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa on säädetty. Saariston jätevesien käsittelystä voi aiheutua paikallisesti merkittävää kuormitusta merialueelle, mutta tässä tapauksessa kiinteistön jätevesien käsittelystä ei kohdistu mereen kuormitusta. Koska vesihuoltolain 10 §:n 3 momentin mukaiset edellytykset jätevesiviemäriä koskien täyttyvät, on kiinteistö vapautettu jätevesiviemäriin liittymisvelvollisuudesta suoraan lain nojalla ja hakemus on näin ollen rauennut tältä osin.

Kiinteistö ei ole suoraan lain nojalla vapautettu liittymisvelvollisuudesta vesihuoltolaitoksen vesijohtoon, koska kiinteistölle ei ole rakennettu vesihuoltolaitteistoa, joten vesijohdon osalta hakemusta arvioidaan vesihuoltolain 11 §:n mukaisesti.

Perustelut liittymisvelvollisuudesta vapauttamiselle

Vesihuoltolain 11 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen myöntää hakemuksesta toistaiseksi voimassa olevan tai määräaikaisen vapautuksen 10 §:ssä tarkoitettusta kiinteistön liittämismuutoksesta 11 §:ssä säädetyin perustein. Ennen vapautuksen myöntämistä vesihuoltolaitokselle ja kiinteistön omistajalle tai haltijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluiksi. Lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on pyydettävä vapauttamisesta kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto.

Vapautus liittämismuutoksesta on myönnettävä, jos:

05.03.2020

1) liittäminen verkostoon muodostuisi kiinteistön omistajalle tai haltijalle kohtuuttomaksi, kun otetaan huomioon kiinteistön vesihuoltolaitteiston rakentamisesta aiheutuneet kustannukset, liittämisestä aiheutuvat kustannukset, vesihuoltolaitoksen palvelujen vähäinen tarve tai muu vastaava erityinen syy; ja

2) vapauttaminen ei vaaranna vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella.

Lisäksi edellytyksenä vesijohtoon liittämisvelvollisuudesta vapauttamiselle on, että kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi vaatimukset täyttävää talousvettä.

Hakijan antamien selvitysten ja muiden asiaan liittyvien tietojen perusteella kiinteistön liittäminen vesihuoltolaitoksen verkostoon muodostuisi kiinteistön omistajalle kohtuuttomaksi, kun huomioidaan vesihuoltolaitoksen palvelujen vähäinen tarve. Veneilijöiden retkitukikohtana käytettävällä kiinteistöllä ei ole tarvetta vesihuoltolaitteistolle. Tarvittava vähäinen määrä talousvettä kuljetetaan saarelle veneiden mukana.

Vapautuksen myöntämisen ei voida katsoa vaarantavan vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista alueella. Vesiosuuskunnan mukaan osuuskuntaan oli liittynyt vuoden 2016 loppuun mennessä lähes puolet odotetuista käyttäjäkiinteistöistä. Vaikka vesiosuuskunnan odotukset ovat liittymisten määrän suhteen olleet korkeammalla, se ei kerro vielä sitä, että toimintaedellytykset olisivat heikot. Vesihuoltolaitos on itsekin todennut, että tilanne voi muuttua kun alueen kaavoitus saadaan valmiiksi. Vesiosuuskunta itse on esittänyt, että sen toimintaedellytykset olisivat vaarassa, mutta asiassa tulee ottaa huomioon, että vesiosuuskunnan tulisi alusta lähtien arvioida taloudellisia edellytyksiään toimia alueella huomioon ottaen palvelua tarvitsevien realistinen määrä. Toimintaa on toteutettava sen mukaan miten todellista liittymistarvetta esiintyy. Vesiosuuskunnan on täytynyt olla tietoinen Villingin kiinteistöjen käyttötarkoituksista, kunnosta ja vesihuollon tarpeesta sekä siitä, että alueen kaavoitus voi viivästyä suunnitellusta. Mikäli vesiosuuskunta on ottanut taloudellisia riskejä, se ei ole peruste liittää vesihuoltoa tarvitsemattomia kiinteistöjä verkostoon. Vesihuoltolaitoksen tilanne tulee parantumaan Villingin kaavoituksen myötä, kun kiinteistöjä aletaan kehittää ja rakentaminen Villingissä lisääntyy. Villinkiä koskeva asemakaava on hyväksytty Helsingin kaupunginvaltuustossa 19.6.2019, mutta asiasta on valitettu eikä kaava siten ole vielä lainvoimainen.

Vesihuoltolaitoksen toimintaedellytyksen arvioinnissa on otettu huomioon, että Villingin vesiosuuskunnan toiminta-alueella viisi kiinteistöä on noin kahden ja puolen vuoden aikana vapautettu liittämisvelvollis-

05.03.2020

suudesta. Kaikista viidestä päätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen ja yhdestä edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Lisäksi joulukuussa 2019 on tullut vireille kaksi uutta hakemusta, jotka raukesivat vesihuoltolain muutetun 10 §:n (681/29014) liittymisvelvollisuuden lievennyksen perusteella. Näistäkin vesiosuuskunta on valittanut hallinto-oikeuteen. Vesihuollon taloudellisen ja asianmukaista hoitamisen ei voida vielä katsoa vaarantuvan, vaikka kaikki vireillä olevat ja vireillä olleet hakemukset hyväksyttäisiin. Tällöin vapautettuja kiinteistöjä olisi vasta yhteensä yhdeksän.

Vapautuksen erityisedellytyksistä todetaan, että kiinteistöllä Solvik on riittävästi vaatimukset täyttävää talousvettä käytettävissä.

Voimassaoloaika

Liittämisvelvollisuudesta vapauttaminen on voimassa toistaiseksi. Päätöksen voimassaoloa voidaan kuitenkin tarkastella uudelleen, mikäli toiminnan olosuhteet tai sen aiheuttamat haitat ympäristölle tai naapurustolle muuttuvat siten, etteivät vesihuoltolain 10 tai 11 §:n mukaiset edellytykset enää täyty.

Mikäli alue muuttuu taajamaksi, tulee kiinteistön liittyä vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin tai hakea vesihuoltolain 11 §:n mukaista vapautusta liittämisvelvollisuudesta.

Sovelletut säännökset

Vesihuoltolaki (119/2001, muut. 681/2014) 4, 6, 10, 11 ja 32 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Päätöksen perusteena olevat asiakirjat

Hakemus, hakemuksen täydennykset 1-2, tarkastuskertomus 1 ja 2, vesiosuuskunnan lausunto 1, terveydensuojeluviranomaisen lausunto, hakijan vastine 1 ja 2, vesiosuuskunnan lausunto 2, hakijan vastine 3, 28.3.2019 toimitetut vesiosuuskunnan lisätaloustiedot ja hakijan vastine sekä valokuvat.

Lisätiedot

Sini-Pilvi Saarnio, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 32019
sini-pilvi.saarnio(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, vesihuoltolain mukainen päätös

Ote

Hakija / RYA, Hilden

Otteen liitteet

Hallintovalitus, vesihuoltolain mukainen päätös

Helsingin kaupunki

Kaupunkiympäristön toimiala
Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus
Ympäristöpalvelut
Ympäristöseuranta ja valvonta
Yksikön päällikkö

Pöytäkirja

8 (12)

05.03.2020

Villingin vesiosuuskunta

Elintarviketurvallisuusyksikkö

Ympäristöseuranta ja valvonta

Hallintovalitus, vesihuoltolain mukainen päätös

Hallintovalitus, vesihuoltolain mukainen päätös

05.03.2020

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 32 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, jonka etua tai oikeutta asia saattaa koskea (asianosainen)
- kunta
- valvontaviranomainen
- asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä päätöksestä katsotaan asianomaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen ja valituksen toimittaminen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

05.03.2020

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

05.03.2020

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: Helsingin kaupungin kirjaamo
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Helsingin kaupunki

Kaupunkiympäristön toimiala
Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus
Ympäristöpalvelut
Ympäristöseuranta ja valvonta
Yksikön päällikkö

Pöytäkirja

12 (12)

05.03.2020

Päivi Kippo-Edlund
yksikön päällikkö

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 06.03.2020.